

„Kto je blahoslavený?“

Suspírium: „Ako keď niekoho potešuje matka, tak vás ja budem potešovať; v Jeruzaleme budete potešení.“ Uvidíte to a zaraduje sa vám srdce a vaše kosti ožijú ako zeleň a vyjde najavo, že Hospodinova ruka je s jeho služobníkmi.“ (Iz 66,13-14) Amen.

Začiatočná pieseň: Chválospev č. 314. 1-3. verše: „Nuž, Bohu ďakujeme chválospevmi vrúcnyymi...“

Vzdych: „[Mária] si sadla Pánovi k nohám a počúvala jeho slová.“ (Lk 10,39) Amen.

Modlitba:

Všetky moje slová, všetky moje skutky, všetky moje pochybenia chcem zveriť Tebe, môj všemohúci a nebeský Kráľ, Vládca životov. Ďakujem Ti, že si ma sprevádzal údoliami smrti, a podľa Tvojej vôle dnes môžem sedieť pri Tvojich nohách. Ďakujem, že počas krízového obdobia si ma naučil dosť toho, čo som si nevšimol, ukázal si mi to, čo som doteraz nevidel, a priviedol si ma tam, kde som strávil tak málo času. Dnes Ti vyznávam, že nechcem počuť to, čo sa ustavične valí zo sveta smerom ku mne. Chcem dnes počuť Pane-, Tvoje a moje protiklady. Pomôž mi, drahý Ježiš, uvidieť medzi zrnkami lásky kúkoľ, a vyviať ich semená z môjho osobného života. Daruj mi Máriinu oddanosť, ktorá si sadla k Tebe, a vypočula to, čo jej bolo potrebné k životu. Drahý, Utešiteľ a Potešiteľ, Svätý Duch, obnov a posilni moje srdce, aby ako Božie dieťa som láskou nasledoval Teba. Nedovoľ, aby čokoľvek ma vzdialilo od Teba, či to je radosť alebo zármutok. Pomôž mi zostať po boku Ježiša, nebeský Otče nadosmrti až naveky. Amen.

Text: Evanjelium podľa Matúša 5,1-12

Slovo Božie, na základe ktorého Vám zvestujem radostnú zvesť evanjelia skrze Ducha svätého je zapísané v Evanjeliu podľa Matúša v piatej kapitole v prvých dvanástich veršoch:

„Keď Ježiš videl zástupy, vystúpil na vrch, sadol si a jeho učeníci pristúpili k nemu.² Otvoril ústa a začal ich učiť:

³ „Blahoslavení chudobní v duchu, lebo ich je nebeské kráľovstvo. ⁴ Blahoslavení plačúci, lebo oni budú potešení. ⁵ Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme.

⁶ Blahoslavení hladní a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení. ⁷ Blahoslavení milosrdní, lebo im sa dostane milosrdenstva. ⁸ Blahoslavení čistého srdca, lebo oni uvidia Boha. ⁹ Blahoslavení tvorcovia pokoja, lebo oni sa budú volať Božími synmi. ¹⁰ Blahoslavení prenasledovaní pre spravodlivosť, lebo ich je nebeské kráľovstvo. ¹¹ Blahoslavení ste, keď vás budú pre mňa hanieť,

prenasledovať a všetko zlé na vás lživo hovoriť. ¹² *Radujte sa a vesel'te sa, lebo v nebesiach máte veľkú odmenu. Veď takto prenasledovali prorokov, ktorí boli pred vami.*

Milí bratia a milé sestry, vďakyvzdanie prinášajúce kresťanské zhromaždenie v Pánu Ježišovi!

Dva veľké signály v Ježišových slovách: príjem človeka a výdaj ochrany. Ježiš prijíma zástup. Húf a masu ľudí. Množinu ľudských jedincov. Schádzajú sa k Ježišovi, obklopujú ho a sprevádzajú ho. Náš Pán niekedy sa vyhýba zástupu: „Keď Ježiš videl zástup okolo seba, rozkázal preplaviť sa na druhý breh.“ (Mt 8,18), častejšie sa však venuje im, a hovorí k nim. Pritom vystupuje na horu. Hora bola pre Ježiša miestom samoty (Mk 9,2, Mt 17,1, 14,23). Hora u Evanjelistu Lukáša je miestom modlitby. (Lk 6,12, 9,28) Miestom stretnutia so Vzkrieseným (Mt 28,16). Hora, kde sa prejavuje Ježišova moc a moc Jeho slov. Tu sa Ježiš posadí. Udomácní sa na hore. Venuje im časť svojho času. Nemá naponáhlo. Jeho dôstojnosť je prítomná, veď koná ako Učiteľ a Zákonodarca. Pritom sa venuje svojim učeníkom. Svojej družine. Chce byť naladený na ich životy. Otvára ústa a učí ich. Obyčajná úroveň, ale s neobyčajným obsahom. Obsahom Ježišovej komunikácie sú slová. Neobyčajné slová, ktoré majú svoju váhu. Výroky, ktoré nielen odznejú, ale sa zaryjú do srdc. Pritom Ježiš očakáva dobrý výsledok od počutých slov. Ježišove signály sú signály života, lebo vie, veľa užitočného dosiahne ten, kto uvedeným spôsobom jedná. Ježiš svojim postupom poukazuje na naše základné otázky života: „Kde, kto, s kým a ako jedná?“ Chce oceniť a obdivovať naše ľudské chovanie.

Milí bratia, drahé sestry! Signály života. Signály, za ktoré je potrebné i dnes sa poďakovať, za príjem a za výdaj. Tieto signály si zaslúžia náš obdiv. Poďakovať sa nášmu Bohu za tieto Ježišové signály v životoch našich mamičiek, babičiek, krstných mamičiek, lebo ony spolu s Ježišom vedia a vidia súvislosť našich činov a následkov. Ježiš i dnes zasľubuje a povzbudzuje. Len tak ďalej.

Prostredníctvom Jeho i našich mamičiek takto konajú. Dva signály, ktoré očividne rozprávajú o Ježišovej starostlivosti: príjem a výdaj.

Čo je obsahom prvého Ježišovho výroku? Ježišov malý verš stojí v protiklade. Blahoslavení. Už v oslovení počuť, že tu nejde o ľudské pocity, ale o prehodnocovanie hodnôt. Ježiš nás núti prehodnotiť všetko vôkol nás a v nás. Čo všetko nás privádza do rozpakov a čo je v rozpore s tým, ako žijeme a čo konáme. Blahoslavení, alias šťastní. Blahoslavení, alias spokojní. Blahoslavení, alias úspešní. Blahoslavení, alias vydarení. Blahoslavení, alias radostní.

Milá sestra, drahý brat! Skutočne poznáš tieto prívlastky v Ježišovi Kristovi? Cítiš neistotu a znepokojenie v týchto slovách? Vieš sa stotožniť s Ježišovým výrokom o blahoslavenstve? Čo ty pokladáš za šťastie, za úspech, za radosť, za spokojnosť, za vydarenosť vo svojom živote a je to totožné s Ježišovým zmýšľaním?

Samotná chudoba už poukazuje na porušenosť sveta. Ježiš sám hovorí o tomto porušení, ktoré bude vždy prítomné medzi ľuďmi: „Chudobných predsa máte vždy medzi sebou. Keď im chcete robiť dobre, môžete to vždy urobiť.“ (Mk 14,7) Jednotlivci a skupiny pre našu sebeckú životosprávu sú chudobné. Dary zeme by však postačili celému ľudstvu, ale ich nerovnomerné rozdelenie a rozloženie vo svete je prekážkou pomoci. Chudoba je naše zlyhanie, drahí milovaní. Na zemi prítomná chudoba poukazuje na to, že sme zlyhali. „...aby sa dostalo každému.“ – to je cieľ, ale napriek cieľu chudobný človek je i dnes menejcenný, závislivý, spoločensky podriadený a znevýhodnený. Samotná moábčanka Ruth zbierala klasy na Boázovom poli, ktorý jej to dovolil. (Ruth 2,2) Prorok Eliáš bol Bohom pridelený k chudobnej vdove v Sarepte, aby sa Oňho starala. (IKr 17,9) Boh a Starý zákon otvorene hovorí o požiadavkách chudobných, a prikazuje, aby dbali na nich. (VMojž 15,7) Mravná požiadavka pomoci, lebo údelom chudoby je vzbuera a nenávisť.

V období prvej Československej republiky sa vydávali tzv. svedectvá chudoby. Dotyčný notársky úrad vydával tieto potvrdenia, v ktorom bolo

potrebné uviesť dôvod chudoby a osobu, ktorá zaopatrovala chudobného, ktorý bol odkázaný na pomoc.

Ježiš však nehovorí o ľuďoch v hmotnej núdzi, ale hovorí o chudobných na duchu, ktorí sa oddávajú Pánovi. Mravnou požiadavkou pre učeníkov je: „Byť tichý a umiernený!“ Pokoj a tón chudoby, ktorá sa vie odovzdať Bohu, stojí i dnes nadovšetko. O koho sa vie oprieť chudobný človek? Len o pomoc mocnejšieho. Len o moc silnejšieho. Len o istotu silnejšieho. Drahý brat a milá sestra! Na Koho si odkázaný / odkázaná na duchu ty? Ježiš hlása radostnú zvesť chudobným (viď. Iz 61,1), a žiada ich, aby boli na duchu chudobní. Chce, aby mali neobyčajný prístup k životu. Chudobný spoločensky, chudobný v sebavedomí, chudobný v sebahodnotení, lebo chudobného v duchu nezaujíma jeho osoba/ego, lebo vie, že u Koho sa cíti v bezpečí a Kto mu zabezpečí skutočné zázemie, s ktorým preskočí aj človekom postavené múry. (viď. Žalm 18,30)

Chudobný je ten, kto nemá. Chudobný je ten, kto všetko stratil a prosí o zmilovanie (Pr 18,23). Bezzemok, ktorý nie je vážený a nemá plné právo na usadlosť. Chudobný v duchu je ten, kto ani nechce mať, lebo vie, že kde bude mať. Chudobný v zmýšľaní odriekane žije vo svojom vnútri. Ja sám a môj Boh. Tak ako aj Matúš chcel odvrátiť pozornosť od faktickej hmotnej chudoby a povedať svetu, že nexistuje len možnosť odpovedať silou. Existuje povedať i na tejto zemi: „Môj život nevychádza z mojej pozície a nie som strojom svojho šťastia.“ Život nie je moja štartovacia dráha. Život nie je len môj. Moja pravá levia tvár musí počuť od Ježiša holú pravdu. Existuje niečo celkom iné, na čo si bol zariadený. Existuje možnosť prijatia Boha, ktorý pozná Tvoju a moju aktuálnu pozíciu. Možnosť prijatiea Pána, ktorý vie o našich začiatkoch. On jediný sa stotožnil so všetkým, čo je v nás. On vie o našej chudobe a riešil ju bohatstvom Krista. On na žiaľ sveta odpovedá svojou silou. Silou odpustenia. Silou lásky. Silou milosti. Silou kríža. Silou prázdneho hrobu. Silou vzkrieseného Krista. Silou prísľubu. Chudobný v duchu totiž niečo vlastní: Istotu nebies. Na jednej strane

nemať nič, ale vlastniť všetko. Drahí Kresťania! Ježišov výrok neodpovedá na otázku: „Kto dá viac?“ ale na otázku: „Kto má viac?“ Boh alebo tento svet? Nič nie je automatické v našom živote, ani samotná chudoba nám negarantuje nebo. „Bratia moji milovaní, počúvajte: Azda Boh nevyvolil tých, čo sú podľa sveta chudobní, aby sa stali bohatými vo viere a dedičmi kráľovstva, prisľúbeného tým, čo ho milujú?“ (Jk 2,5) – hovorí apoštol Jakub.

Boží vysloboditeľský zásah je potrebný. Nieкто zasiahne tak účinne, že to pomáha. Úboh a poníženi budú povýšení. Nebeské kráľovstvo patrí tomu, kto si s Ním netrúfa počítať. Nemá oprávnený nárok, lebo všetko je dar Boží. Chudobní v duchu vlastnia jednoduchosť viery, lásky a nádeje. Dostali všetko. Jednoduchosť. Obyčajnosť, ktorá je až taká neobyčajná, že je kráľovstvom chudobných v duchu.

Oni vedia, že Boh „biednym z ľudu prisúdi právo, a pomôže chudobným.“ (Žalm 72,4) Majú pomoc. Istota pomoci. A keby nič nemali, ale majú všetko, ako vdova, ktorá sa vrúcne oddala Pánovi, ktorá „vhodila viac ako všetci. Lebo oni vhodili dary zo svojho nadbytku, ale ona pri svojej chudobe vhodila všetko, čo mala, celé svoje živobytie.“ (Lk 21,3-4) A keby nič nevlastnili, ale majú svoje uložené tam, kde ich nezožiera hrdza a mole a kde zlodeji nevnikajú a nekradnú. Navonok nič nevidno, ale všetko majú od Boha. V očiach ľudí nič, ale v očiach Božích všetko. Boli a sú „poučení o Pánovej ceste a rozprávajú v zápale ducha a presne učia o Ježišovi“ ako biblický Apollo. (Sk 18,25) V duchu vie o tom, kto je jeho Boh.

Boh nech má slovo v našom živote. A to slovo sa stalo telom. Tieto výroky nie sú len podmienkou vstupu do nebeského kráľovstva, ale sú o tom, že zárukou všetkého je sám Pán Ježiš Kristus. Netreba hájiť seba samého, je potrebné dôveryplne spoľahnúť sa na Božie milosrdenstvo. Je možnosť nájsť nesebecký vzťah s ľudskom spoločnosťou v Kristovi. Je možnosť „podľa evanjelia slávy požehnaného Boha, ktoré nám bolo zverené.“ (ITim 1,11), prijať svoju chudobu na duchu. Je možnosť i pre teba i pre mňa v Kristovi, tu v spoločenstve Jeho

učeníkov, tu, kde v strede záujmu stojí a hovorí práve On, prijať drahú chudobu. Len od Ježiša, ktorý signalizuje život a sám je život. Existuje pomoc aj pre Teba. Kto je blahoslavený, kto je šťastný? Kto prijíma jedine a otvorene Ježišovu pomoc. Amen.

Modlitba:

„Bože, na vlastné uši sme počuli, naši otcovia nám o tom rozprávali, čo si vykonal za ich čias, v dávnych časoch.“ (Žalm 44,2)

„Boh mu povedal: „Žiadaj si, čo ti mám dať!“ Šalamún odpovedal: „Ty si preukázal veľkú priazeň svojmu služobníkovi Dávidovi, môjmu otcovi, lebo chodil pred tebou verne, správval sa k tebe spravodlivo a čestne. Obdaruj svojho služobníka schopnosťou spravovať tvoj ľud a rozlišovať medzi dobrým a zlým. Kto by inak mohol spravovať tento taký mohutný ľud?!“ (IKr 5b-6a,9)

„Veď jedine ty poznáš srdce všetkých ľudských synov.“ (IKr 8,39)

„Modlím sa, aby vaša láska čoraz väčšmi rástla v poznaní a v každej skúsenosti, aby ste boli schopní rozoznávať, čo je podstatné, a aby ste boli čistí a bez úhony pre Kristov deň...“ (Fil 1,9-10)

„Volali sme k Hospodinovi, Bohu našich otcov, Hospodin nás vypočul, pozrel na naše poníženie, námahu a útlak.“ (VMojž 26,7)

„Blahoslavení hladní a smädní po spravodlivosti, lebo oni budú nasýtení.“ (Mt 5,6)

„Samých seba podrobte skúške, či naozaj žijete vo viere; sami sa skúmajte! Vari nespoznávate, že Ježiš Kristus je medzi vami?“ (IIK 13, 5a-c)

Modlitba Pánova

Ofera: „Ako k deťom hovorím: Odvdžajte sa a aj vy otvorte doširoka svoje srdcia!“ (IIK 6,13)

Požehnanie: „Ale sám náš Pán Ježiš Kristus a Boh, náš Otec, ktorý si nás zamiloval a v milosti nám dal večnú útechu a dobrú nádej, nech poteší vaše srdcia a upevní ich v každom dobrom skutku a slove.“ (IITes 2,16-17)

Záverečná pieseň Chválospev č. 557: „Ježišu, ráč sám cestu raziť nám!“